

عنوان مقاله:

بررسی آماری ردیف، قافیه و اوزان عروضی اشعار طبیب اصفهانی

محل انتشار:

پژوهشنامه اورمزد، دوره 12، شماره 57 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

رحیم سلامت آذر - مدرس زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

تدوین فرهنگ تاریخی عروض شعر فارسی به نحوی که بتوان زمان آغاز به کار رفتن یک وزن و سپس میزان کاربرد آن در ادوار بعدی و تعیین بسامد و ترسیم فراز و نشیب موجود در تداول هر یک از اوزان عروضی را به دقت تمام تعیین کرد، امروزه خصوصا با توجه به وجود چاپ های منقح از دواوین و منظومه های شعر فارسی، امری بسیار ضروری و مفید به نظر می رسد؛ خاصه از آن جهت که جای چنین فرهنگی -البته با ویژگی های مذکور فوق- در حوزه پژوهش ها و منابع موجود خالی است. بدیهی است اولین قدم در راه تدوین چنین فرهنگی، بررسی یک یک دیوان های شعر فارسی موجود و استخراج نتایج آن به عنوان مواد و عناصر اولیه و اساسی مورد نیاز است. این مقاله، پاسخی است به این نیاز ضروری که در آن دیوان اشعار طبیب اصفهانی را از جهت ردیف، قافیه و اوزان عروضی بررسی کرده ایم. روشی که برای این کار مد نظر است، روش توصیفی تحلیلی است. طبیب در اشعار خود ۹ بحر از بحور عروضی استفاده کرده است که در این میان بحر هزج بسامد بالایی دارد. اکثر اشعار وی در قالب مثنی و دارای قافیه اسمی هستند. در قصاید و غزلیات طبیب حروف روی «ن» و «ر» بیشتر بکار رفته اند. بسامد استفاده از ردیف و اشعار مردف در غزلیات شاعر زیاد است ولی در قصاید علاقه چندانی به این امر نشان نداده است. در موسیقی کناری، استفاده میرزا عبدالباقی از کلمات خوش آهنگ و مصوت بلند در قافیه باعث زیبایی و گوش نوازی اشعار وی شده است.

کلمات کلیدی:

وزن شعر، طبیب اصفهانی، قافیه، بحور عروضی، زحافات، ردیف

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1501982>

